Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 223. Lwów, Czwartek 24. września 1925 Rok XLIII.

CENA NUMERU 15 gr.

PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 3 zł 30 gr., kwartalnie 9 zł 40 gr., z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 3 zł 60 gr., kwartalnie 10 zł 20 gr., zagranicą miesięcznie 5 zł 50 gr. kwartalnie 16 zł., Miesięcznie wraz z ILUSTRACJĄ 5 zł 50 dla urzędników 4 zł

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Redakcja i Administracja ul. Ossolińskich 15 Telefon redakcji 19, w nocy 29-19. Tel. adm. 32-19. Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.

Rękopisów nie zwraca się. Redaktor naczelny przyjmuje: od 5-6 po południu.

Figury retoryczne i argumenty rzeczowe

Lwów, 23 września.

Wbrew pesymistom, nie wierzącym w intenzywny wysiłek ludzkiej woli, potrzeba stwierdzić, że **Polsce nie braknie odpowiednich warunków moralnych przy budowie świetnej, choćby mocarstwowej przyszłości.**

Posiada Polak cenne cnoty obywatelskie, mamy ludzi energicznych z rozmachem idących naprzód, nie brak realnie myślących ekonomistów, wnikliwych erudytów i „pracowitych rzemieślników", mamy nawet — jak się okazało ostatnio i zdolnych dyplomatów — ludzi z wytworną kulturą, **szerokim horyzontem umysłowym i dobrze nastawionych w stosunkach do pozytywnych i najżywotniejszych zagadnień polityki europejskiej.**

Ale najlepiej psychologicznie przygotowany dyplomata potknie się na pierwszej przeszkodzie, lub wymierzy ciosy w próżnię, **jeżeli nie wchłonął całkowicie i nie przetrawił istotnych, daleko w przyszłość sięgających potrzeb własnego państwa** i jeżli nie posiada pod ręką **rzeczowych, pozytywnych ważkich argumentów.**

I tu stwierdzić musimy, że polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne, mające zresztą kilka wybitnych indywidualności, z ministrem Skrzyńskim na czele — niestety w historji dotychczasowych, kilkuletnych występów zdradziło nieraz, **że nie umiało sobie dać rady z sytuacją** i, co najważniejsze, zawsze miało skłonność do operowania raczej **figurami retorycznemi, niż argumentami efektywnie znaczącemi.**

A przecież, dzisiaj zwłaszcza historja „paktu reńskiego" galwanizowanego mniej lub więcej z powodzeniem, bez końca, w rozdziałach szczególnie intymnych kryje fascynujące rewelacje, cisnące się wprost pod rozwagę i zawierające pierwszorzędne pouczenie.

Każdy, kto śledzi przebieg tej doniosłej sprawy, musiał zauważyć, **że Anglia i Niemcy jako solidarnie występujący kontrahenci** mają oddawna jasno sprecyzowany cel: **skłonić Francję do ustępstw i związać ją problematycznej wartości umową.**

Niech nikt nie sądzi, że wmówieno Francji takie a nie inne rozwiązanie sytuacji; że zasugerowano ją **poetyckimi frazesami.**

Przypominamy sobie, jak oporny był Paryż jeszcze przed dwoma miesiącami. A przecież dzisiaj jest znacznie **ustępliwszy dla Berlina.**

Widocznie angielscy i niemieccy spryciarze **przypierali przeciwników tak przekonywującemi argumentami, że opór na dłuższą metę** był niemożliwy. Na zjazdach, konwentyklach mówiono grzecznie, wytwornie i z polotem, lecz równocześnie **dmuchali Niemcy w marokkańskie ognisko rewolty,** a może i w **powstaniu Druzów umaczali palce, ażeby związać Francji dłonie** i zachwiać jej wiarę we własne siły. Równocześnie angielskie okręty po **cichu dostarczały broni Riffom,** a specjalni wysłańcy pokątnie szerzyli **niezadowolenie przeciw mandatarjuszom francuskim w Syrji** i to były właśnie argumenty, przemawiające najskuteczniej politykom paryskim do przekonania.

Podobnie Bolszewicy, zignorowani przez Anglię, nie inscenizowali żadnych konferencyj, lecz **wysłali w świat 56.000 agitatorów,** którzy rewolucyjną propagandą **atakują wrogów na wszystkich krańcach świata** i tworzą dla Moskwy **skuteczne argumenty na przyszłość.** Już dzisiaj za **wstrzymanie propagandy antyangielskiej zapłaciłby Chamberlain Sowietom drogo.**

Dziś, gdy **Cziczerin ma zjechać do Warszawy** wobec notorycznej niechęci Londynu dla nas a zachwiania się Paryża wartoby pomyśleć o **„rzeczowych argumentach",** a zaniechać figur retorycznych i gołosłownych umizgów. Wierzymy, że min. Skrzyński podoła temu zadaniu.

—oo—

Giełdziarze wywożą dalej złote do Wiednia.

Czynniki rządowe przypatrują się obojętnie.

Wiedeń, (Tel. wł.) Napływ **banknotów złotych na rynek wiedeński trwa w dalszym ciągu.** Spadek złotego od tygod. **zwiększa się automatycznie.** W sobotę **spadł kurs czeków na Warszawę znowu o 1 procent.** Popyt na dolary ze **strony „polskiej" jest jeszcze ciągle silny,** jednak stosunek szylinga do dolara nie uległ żadnym nowym zmianom.

O jakiejś **kontrakcji** ze strony władz polskich **nie słychać.** Banknoty polskie przelewają się **po giełdzie wiedeńskiej,** oferowane natrętnie przez „kupców polskich".

Jakże dziwnie wyglądają przytem nasze **„zaostrzone" zarządzenia paszportowe,** które podobno miały uniemożliwić wywóz waluty.

—xo ox—

Czechy zaproponowały Niemcom umowę arbitrażową

bez porozumienia z Polską.

Warszawa, 22. 9. (Tel. wł.) „Kurjer Warsz." donosi, że **oświadczenie rządu czesko-słowackiego, wyrażające gotowość rozpoczęcia pertraktacyj w sprawie umowy rozjemczej z Niemcami** wywołało w prasie niemieckiej wielkie wrażenie, ponieważ prasa ta przypuszcza, że **za Czechosłowacją wystąpi z taką samą notą i Polska,** że za tem obydwa rządy działały w porozumieniu, które ogarnie również Francję.

Warszawa, 22. 9. (Tel. wł.) „Prz. Wiecz." donosi, że **oferta czechosłowacka** w sprawie bezpośrednich rokowań z Niemcami o arbitraż **została złożona rządowi niemieckiemu w chwili nieobecności w Berlinie posła polskiego** i bez uprzedniego porozumienia się i zawiadomienia poselstwa polskiego o tym kroku.

—x ox—

Liga Narodów zajęła się sprawami Chin i Mossulu.

Genewa, 22. 9. (T. wł.) Na dzisiejszem posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów zajmowano się przedewszystkiem **położeniem w Chinach.**

Zgromadzenie przyjęło bez dyskusji rezolucję, wyrażającą życzenie, aby na przyszłej konferencji w sprawie ceł, która ma się odbyć w Chinach, powstałe **konflikty mogły zostać złagodzone.**

Genewa, 22. 9. Rząd angielski przesłał Lidze Narodów nową notę, dotyczącą sprawy Mossulu. W nocie tej oświadcza rząd angielski, iż **wydalanie chrześcijan z terytorjum Mossulu stanowi pogwałcenie traktatu lozańskiego.** Na miejsce będzie wysłana komisja śledcza.

3 miljony dolarów jako zaliczka na monopol zapałczany.

Warszawa, 22. 9. (Tel. wł.) Spółka Akcyjna dla eksploatacji państw. monopolu zapałczanego w Polsce w wykonaniu warunków umowy wpłaciła do Banku Gospod. Krajowego **3 miljony dolarów.**

—oo—

Wizyta Cziczerina w Warszawie.

Warszawa, 22. 9. (Tel. wł.). Termin **przyjazdu Cziczerina do Warszawy** nie jest jeszcze ustalony, ale prawdopodobnie nastąpi to pod koniec tygodnia.

Zależnie od tej wizyty będzie ustalony termin ponownego **wyjazdu min. Skrzyńskiego do Genewy albo Lucerny.**

—oo—

Niemcy przed decyzją.

Berlin, 22. 9. (Tel. wł.). W łonie rządu toczą się narady w sprawie **paktu bezpieczeństwa.**

We czwartek ma się odbyć posiedzenie Rady ministrów **ze współudziałem prezydenta Rzeszy Hindenburga.** Na piątek zostali zaproszeni **premjerzy krajów związkowych Rzeszy.** Komisja dla spraw zagr. parlamentu Rzeszy zbierze się w sobotę.

—oo—

Rozpoczęcie prac Sejmu.

Warszawa, 22. 9. (Tel. wł.). **Marszałek Sejmu** w wykonaniu uchwał ostatniego konwentu senjorów **zwołał na 23 bm. trzy komisje sejmowe:** skarbową, oświatową i wojskową.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie w Krakowie dnia 22. 9. 6.40 do 6.50 zł.

Dolar w wolnym obrocie w Warszawie dnia 22. 9. 6.58 zł.

Dolar w wolnym obrocie we Lwowie dnia 22. 9. 6.42 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej: Dolar N. Jork transakcje 5.98, sprzedaż 6.00, kupno 5.96. Bk. Przemysłowy 0.14, Bk. Spółek Zar. 6.00, Chodorów 2.60, Cegielski 0.22, Nobel 1.05, Parowozy 0.28, Pocisk 1.20, Zieleniewski 10.10. Tendencja słaba. (AW.)

Zurych urzędowy. Warszawa 81.50, N. Jork 5.1825, Londyn 25.11, Paryż 24.53, Wiedeń 73.00, Praga 15.35, Włochy 21.1375, Belgja 22.90, Budapeszt 72.65, Sofja 3.775, Holandja 208.50, Oslo 110.75, Kopenhaga 126.75, Sztokholm 139.10, Hiszpanja 74.65, Bukareszt 2.525, Berlin 123.375 Belgrad 9.21.

Pogiełda nowojorska. Warszawa 17.50, Londyn 4.845, Paryż 4.7475, Wiedń 14.25, Praga 2.9625, Włochy 4.095, Belgja 4.40, Budapeszt 14.25, Szwajcarja 19.30, Sofja 0.74, Holandja 40.18, Oslo 21.28, Kopenhaga 24.42, Sztokhołm 26.84, Hiszpanja 14.38, Bukareszt 0.4825, Berlin 23.81, Belgrad 1.78.

Z bliższego i dalszego terenu politycznego.

Przed ofenzywą p. Grabskiego na Sejm. Nowe „pełnomocnictwa" dla rządu (?). Kombinacje polityczne na tle wizyty p. Cziczerina.

Lwów, 23 września.

Według wszelkich oznak, pojawiających się bądźto na terenie politycznym, bądźto na łamach prasy, **stoimy w przededniu doniosłych wypadków w polityce wewnętrznej.**

Rząd p. Grabskiego, wskutek niepomyślnych objawów natury społeczno-gospodarczej zachwiany został poważnie w opinji publicznej, a **zbliżająca się sesja sejmowa wyjaśni** stanowisko poszczególnych stronnictw wobec gabinetu.

Uchwała zapadła na odbytym przed kilku dniami **konwencie senjorów**, przesuwająca termin zwołania Sejmu **na 6 października b. r.** komentowaną jest w różny sposób. **Jedni utrzymują, iż dowodzi ona wzmocnienia się pozycji rządu**, który nie mając jeszcze opracowanego programu gospodarczego na najbliższą przyszłość zabiegał o takie przesunięcie terminu obrad sejmowych. **Drudzy natomiast twierdzą, że odroczenie sesji sejmowej jest wynikiem porozumienia między stronnictwami**, które właśnie „szykują" **nowy gabinet**, jakoby jeszcze **nie zupełnie wykończony.**

Z wszystkich tych pogłosek jedno jest pewne, oto że **los gabinetu p. Grabskiego** z chwilą rozpoczęcia obrad sejmowych, a więc za jakie dwa tygodnie, **rozstrzygnie się definitywnie.**

Najprawdopodobniej, p. Grabski wedle swej stałej metody, sam zażąda **od Sejmu nowych pełnomocnictw**, tym razem gospodarczych. Trudno dziś przewidzieć, jak na to żądanie zareaguje Sejm.

*

Zapowiedziany i odroczony następnie **przyjazd** do Warszawy komisarza ludowego dla spraw zagranicznych Rosji sow., p. **Cziczerina,** dał zwłaszcza zagranicznej prasie **temat do wielu plotek i pogłosek.**

Z faktu, że Cziczerin, po za Warszawą, zatrzymać ma się również w Berlinie i Paryżu wyciągane są różne daleko idące przypuszczenia, w których dominującą rolę odgrywa **Polska.**

Nie przesądzając stanowiska Polski w nowo zarysowującym się układzie sił politycznych w Europie, **jedno jest pewne:** chwila dzisiejsza jest niewątpliwie i dla naszej polityki zagranicznej **momentem przełomowym.**

Niemcy o spadku złotego.

Lwów, 23 września.

W ostatnim „Berl. Tagbl." pojawił się na wstępie artykuł p. **Michny,** (korespondenta tej gazety w Warszawie) p. t. **„Polens Erwachen aus der Zlotyhypnose".** Autor kpi z p. Grabskiego i z **„dziecinnych" nastrojów polskiego społeczeństwa.** Powiada, że o ile z początku p. Grabski był **genjuszem a złoty jego bożkiem,** o tyle teraz ten sam człowiek w oczach **sfer nacjonalistycznych stał się kiepskim administratorem, a pierwszą „uzdrowioną"** walutą, która się załamała był właśnie **polski złoty.** W rzeczywistości Grabski nie był genjuszem, cała jego genjalność polegała **na energicznem i bezwzględnem ściąganiu podatków,** przyczem **napiął łuk zanadto silnie** i dlatego cięciwa pękła.

Przyczyną katastrofy jest nie **opaczna polityka gospodarcza.** Z jednej strony ogranicza się niepotrzebny import towarów obcych a równocześnie **wpuszcza się do kraju najbardziej zbytkowne artykuły francuskie.** Polska **zlekceważyła rady Jounga** i niektóre **wydatki zwiększyła czterokrotnie.** W tym wypadku autor ma na myśli **wydatki wojskowe,** które go najbardziej irytują.

Jednym z powodów katastrofy jest naturalnie **wojna celna z Niemcami** i sprawa optantów. Długie swoje wywody kończy tem, że **Polsce do sanacji finansowej potrzeba 250 miljonów dolarów,** a takiej sumy nikt przy dzisiejszej gospodarce polskiej nie pożyczy". **Ameryka** nic da, bo nie ma w tem interesu, a **Anglja** nie widzi konieczności stwarzania nowego przemysłowego konkurenta.

Polska wśród narodów świata.

Lwów, 23 września.

Pod względem obszaru zajmuje Polska 29-te miejsce na świecie, pod względem zaludnienia szóste w Europie a 11-te na świecie.

Ludność Polski stanowi 1.6 prc. mieszkańców kuli ziemskiej. Polska produkuje 10 milj. q pszenicy t. j. 1.3 proc. zbioru światowego. W dziedzinie hodowli bydła rogatego zajmujemy 14-te miejsce, co do koni 8-me miejsce a co do trzody chlewnej 6-te. Co do bogactw leśnych, zajmuje Polska w Europie 6-te miejsce. Pod względem produco do nafty 8-me, rudy żelaznej kcji węgla Polska ma 5-te miejsce, 7-me, cynku 3-cie, soli potasowych 4-te miejsce. Pod względem kolei żelaznych stoi Polska na 15-em miejscu. Pod względem zapasu złota zajmujemy na świecie 21 miejsce. Na mieszkańca przypada u nas 0.83 dolara, w Szwajcarji 23.8, w Anglji 17.4, Francji 11.7, Niemczech 4.7, a we Włoszech 5.5.

Projekt regulacji długów francuskich w Ameryce.

Paryż, 22. 9. (AW.) „N. Jork Herald" donosi, że wypracowano tu w głównych zarysach projekt **uregulowania spłaty długów francuskich w Ameryce.**

Ogólna suma długów, wynosząca **4 i pół miljarda spłacona ma być w ciągu lat 62.**

Procenty obniżono z 5 na trzy i pół. Z sumy 20 mil. dol., które Francja wpłaca rocznie za dostawy wojskowe 14 mil. ma być użytych na umorzenie długów, reszta zaś 6 mil. dol. z rat wpłaconych w latach 1919 do 1924 razem 36 mil. dol. ma być zapisane na dobro Francji.

Wynik rokowań polsko-litewskich.

Warszawa, 22 września. (Tel. wł.).

Przewodniczący delegacji polskiej do rokowań z Litwą min. Wasilewski, po powrocie z Kopenhagi do Warszawy w wywiadzie dziennikarskim oświadczył, iż protokół podpisany w Kopenhadze dotyczy spraw załatwionych. **Osiągnięto porozumienie w sprawach spławu na Niemnie,** komunikacji pocztowo-telegraficzno-telefonicznej między Polską i Litwą. Dalej załatwiono pomyślnie **sprawę wjazdu obywateli obu państw na teren strony przeciwnej.**

Co do komunikacji kolejowej polsko-litewskiej i co do utworzenia stałego konsulatu polskiego w Kłajpedzie nie osiągnięto porozumienia. Sprawy te omawiane będą za trzy tygodnie w Lugano.

Znaczenie rokowań jest doniosłe z tego powodu, że oba państwa po raz pierwszy doszły **bezpośrednio do pewnego porozumienia.**

Min. Wasilewski stwierdził, że rokowania toczyły się w sposób **przyjazny,** jakkolwiek ze strony litewskich sfer opozycyjnych czyniono delegacji litewskiej trudności — tak dalece, że koła te delegatów rokujących z Polską, **nazywały zdrajcami** i zarzucały im, że zaprzepaszczają Wilno.

Rząd sowiecki o konferencji polsko-litewskiej.

Sowieckie „prawa" do Niemna. Anglja stoi nadal na przeszkodzie sojuszowi państw bałtyckich z Polską.

(Korespondencja własna Kurjera Lwowskiego).

Moskwa, w wrześniu.

(I) Jak wiadomo, próba usunięcia nieporozumień polsko-litewskich w **drodze polubownego załatwienia** na konferencji w Kopenhadze, od pierwszej chwili **spotkała się z bardzo nieprzychylnem stanowiskiem rządu i prasy sowieckiej.** Ostatnia wprost oświadczyła, że sprawa spławu na Niemnie, oraz inne kwestje, wchodzące w program tej konferencji, **mają bezpośrednie znaczenie także i dla Sowietów** wobec czego załatwienie tych kwestji może nastąpić jedynie za zgodą oraz **przy czynnym udziale Sowietów.** Oświadczenia sowieckie zawierały również pogróżki pod adresem Litwy, gdyż — w razie jej porozumienia się z Polską „na własną odpowiedzialność", **Sowiety wspólnie z Niemcami wyciągną z jej postępowania odpowiednie konsekwencje**

Obecnie prasa sowiecka z zadowoleniem stwierdza **rzekome niepowodzenie konferencji polsko-litewskiej, zaznaczając, że dymisja gabinetu kowieńskiego gwarantuje niemożność sfinalizowania porozumienia polsko-litewskiego** na podstawach, omówionych na konferencji w Kopenhadze. Zdaniem prasy moskiewskiej, również doznał fiaska **plon utworzenia sojuszu państw bałtyckich i Polski o charakterze antybolszewickim. Charakterystyczne,** że — jak zaznaczają dzienniki sowieckie — państwa bałtyckie (a szczególnie ostatnia Łotwa) jakoteż i Polska, rzekomo musiały porzucić tą koncepcję **pod bezpośrednim naciskiem (?!) Anglji,** która popierając poszczególne państwa bałtyckie w ich **intencjach przeciwsowieckich,** równocześnie jednak **nie chciała dopuścić do utworzenia bloku,** obawiając się **wzmocnienia na Bałtyku wpływów francuskich** (ponieważ Polska i Estonia prowadzą „politykę francuską"). Oceniając znaczenie tych wypadków (rzekomego niepowodzenia konferencji oraz planów bloku bałtyckiego), prasa sowiecka dochodzi do wniosku, **że całokształt sytuacji międzynarodowej coraz bardziej przemawiają za zbliżeniem wszystkich** małych i średnich państw w Europie wschodniej ku Rosji! sow. „Kontury" tego zbliżenia coraz wyraźniej zaznaczają się na horyzoncie politycznym!!

Z prasy ruskiej.

Sny o kurateli. Podenerwowani wojskiem. Echa utrakwizacji. Szczególna miłość dla więźniów. Trochę dziecinna radość.

Lwów, 23 września.

Coraz wyraźniejsze **krystalizowanie się państwowości polskiej, wzrost jej stanowiska politycznego w świecie, wpływy, jakie zaczyna wywierać w najważniejszych zagadnieniach europejskich,** niepokoją w wysokim stopniu politycznych heroldów ruskich.

Tem chyba da się wytłumaczyć ich **lęk przed pacyfikacją państw i narodów.** Z zadowoleniem chwytają głosy, nie wiadomo skąd pochodzące, że Anglja **zmierza konsekwentnie do narzucenia Polsce kurateli finansowej i od tego uzależnia gotowość udzielenia Polsce kredytów. Oczywiście Rusini** sądzą, że po kurateli finansowej nastąpiłaby **ściślejsza opieka polityczna z ogromną korzyścią dla ich polityki.**

Szczególnie ostro uderza „Diło" **na budżet polski i jego pozycje wojskowe,** gdyż troska rządu warszawskiego, ujawniająca się w dużych, choć koniecznych wydatkach na armję, każe przypuszczać, że Polska chce być państwem, **opierającem swój byt o realną siłę.**

Również **kwestja „utrakwizacji"** nie przestaje interesować „Diła", gdyż lęka się powtórzenia próby „spolonizowania" szkół w czasie dogodniejszym. Na razie podejrzywa, że utrakwizację zaniechano wskutek **nacisku czynników zagranicznych, a może nawet Ligi Narodów,** do której Rusini wysłali **protest w dniu 31 sierpnia.**

Zajścia w więzieniach lwowskich budzą widocznie w głowach redaktorów „Diła" tak zaczepne refleksje, że cały prawie długi artykuł skreślił prokurator.

W końcu podaje wspomniane pismo ostatnie wypadki w klasztorze karmelickim, nazywając je **„nową macochjadą".**

ZNACZNA ZWYŻKA CEN ROPY.

Borysław, 22. 9. (AW.) Cena ropy wzmocniła się. Małe partje płacą po 160—162 dolarów. W piątek zakupiono 100 wagonów ropy po cenie 166 wagonów efektywnych.

Pod znakiem czasu.

SMUTNY LIST.

Lwów, 23 września.

Jedna z czytelniczek naszego pisma nadesłała do naszej redakcji list pełen żalu i goryczy. Zasłyszała bowiem przygodnie z rozmowy dwóch pań takie westchnienie, które przejęło ją zgrozą i oburzeniem. „Wie pani, **tak mi już strasznie obrzydło wszystko, co polskie, że to coś strasznego. Każą nam dzieci uczyć patrjotyzmu** — ale jakże możemy być patrjotami w obecnych warunkach. **Gdy będzie dobrze, każdy będzie patrjotą!"**

Otóż to właśnie! Tam ojczyzna, gdzie dobrze... Będziemy dobrymi obywatelami, gdy będziemy mogli żyć łatwo, wygodnie, dostatnio. Walka, poświęcenie, ofiara, wyrzeczenie się egoizmu dobre były, gdy Polska leżała w sferze niedościgłych ideałów. **Skoro Polska już jest — nic od nas, a wszystko dla nas...**

Co innego **rzeczowa krytyka faktów, zarządzeń i stosunków,** która dąży do naprawy istniejącego stanu, a **co innego** bezmyślne szkalowanie i **budzenie rozgoryczenia.** Jest to tylko sposób pokrywania własnej bierności, egoizmu i niechęci podporządkowania osobistego dobrobytu i przyjemności, dobru ogółu.

Powiedział ongiś Żeromski w „Róży":

„Naród polski stoi na drugim końcu drabiny ofiarności... żyje ofiarnością garsteczki inteligentnych biedaków."

Czy nie miał racji?

M. H.

——oo——

POMOC RZĄDOWA DLA BANKÓW.

Warszawa. (Tel. wł.)

Minister Skarbu p. Grabski powołał komitet kredytowy, w celu ułatwienia sytuacji banków solidnych, lecz cierpiących poważnie wskutek braku gotówki, pod przewodnictwem wiceministra Kazinieckiego. Komitet ten istnieć będzie przy Banku Gospod. Krajowego i składać się będzie z dwóch delegatów ministerstwa skarbu, przedstawiciela Banku Polskiego, Banku Gospod. Krajowego i delegata Związku Banków. Minister skarbu przekazał Bankowi Gosp. Kraj. znaczne środki pieniężne, które pozwolą zażegnać run i przesilenie bankowe.

Wobec tego spodziewać się należy, że panika, która w ostatnich dniach pomniejszyła się znacznie, ustanie w zupełności.

Senat zakończył głosowanie nad poprawkami do ustawy o reformie rolnej.

Secesja Ukraińców i Białorusinów z sali obrad.

Warszawa, 22. 9. (PAT.). Na posiedzeniu Senatu przystąpiono do **dalszego głosowania nad ustawą o wykonaniu reformy rolnej.**

Kierownik ministerstwa reform rolnych p. Radwan oświadczył, że na skutek przyjęcia poprawki sen. Krzyżanowskiego na poniedziałkowem posiedzeniu, **dopatruje się sprzeczności** pomiędzy art. 26 a 27. Pierwszy z nich przewiduje nieograniczoną odpowiedzialność, zaś drugi ustala przepisy szacunkowe, których zastosowanie samo powinno wystarczać na pokrycie długu przy wykupie.

Rząd obawia się, że **poprawka sen. Krzyżanowskiego nakłada na skarb ciężary,** których obecnie oznaczyć nie można i zaznacza, że wszystkie ustawodawstwa europejskie przewidują pokrycie długów z szacunku ustawowego.

Marszałek: Co do samej poprawki sen. Krzyżanowskiego, to wniosek o reasumpcję uważam za dopuszczalny dopiero wówczas, gdy uchwalono sprzeczność.

Senat 43 głosami przeciw 12 głosom **uznał, że między art. 26 a 27 zachodzi sprzeczność.** Wobec tego materję tę przegłosowano raz jeszcze.

Przyjęto do art. 26 **poprawkę** komisji, według której wierzytelności instytucji długoterminowego kredytu w listach zastawnych, ciążące na gruntach przymusowo wykupionych, **z reguły zostają przejęte przez skarb państwa, a następnie przelane na nabywców parcel, przyczem przejęty dług potrącony zostaje z szacunku wykupna nieruchomości.**

Do art. 31, który mówi **o sposobie wypłacania wynagrodzenia** za przymusowo wykupione majątki, przyjęto poprawkę komisyjną, która ustala, że **wynagrodzenie to ma być uiszczone częścią w gotówce, częścią w rencie ziemskiej,** bądź w nominalnej wartości, bądź wedle kursu ustalonego przez ministra, wedle załączonej tabeli.

Do art. 51 **dodano przepis, wykluczający od nabycia gruntów z parcelacji karanych za zbrodnię przeciw państwu albo dezercję,** oraz tych, którzy z pogwałceniem prawa **brali samowolnie** cudzą ziemię w **posiadanie.**

Przy art. 52 **odrzucono poprawkę Ukraińców i Białorusinów, żądającą przyznania pierwszeństwa przy parcelacji miejscowej ludności. Wówczas kluby te opuściły salę.**

Po przyjęciu jeszcze kilku dalszych poprawek **załatwiono całą ustawę.**

Na tem zamknięto posiedzenie.

———xo ox———

Liga Narodów domaga się zniesienia paszportów.

Genewa. (Tel. wł.). Liga Narodów uchwaliła zwrócić uwagę wszystkich państw na konferencję **w sprawie paszportów,** która odbędzie się w **Paryżu w r. 1926.** Liga Narodów zaznacza, że **zniesienia paszportów domaga się opinja publiczna.**

———x ox———

Zerwanie petraktacji francusko-rosyjskich

Paryż, 22. 9. (AW.) **Rokowania francusko - rosyjskie** w sprawie spłaty długów **stanęły w martwym punkcie.** Rząd francuski oświadczył, że **propozycje Krassina** przedłożone przed dwoma tygodniami **są dla Francji niemożliwe do przyjęcia.**

Różnice poglądów są tak wielkie, że narazie nie można mówić o podjeciu rokowań.

———xo ox———

Bezpłatna wiza dla reemigrantów z Ameryki.

Warszawa, 22. 9. (Tel. wł.) W związku z nowymi taryfami dla paszportów zagranicznych **reemigranci z Ameryki,** posiadający pozwolenie wyjazdu do St. Zjednoczonych **uzyskać mogą bezpłatną wizę** na wyjazd z Polski.

Ponoś...

Ogłoszenia:

1.

Firma poważna szuka pewnych ludzi,
Mających zacne i uczciwe chęci,
Których sumienność i praca nie nudzi.
Posłowie sejmu nie będą przyjęci.

2.

„Reforma Rolna" : — przez Lubomirskiego,
Jest do sprzedania. Kup! Interes czysty!
Bezcenny antyk z wieku dwudziestego,
Cały oprawny w skórę z komunisty.

3.

Warszawska „Patria", chcąc królewski Eden
Przywrócić w Polsce, szuka z panów pana.
Musi być folblut — i warunek jeden:
Dowód z odbytej próby Wassermanna!

Wid.

——oo——

Rejestracja mężczyzn urodzonych w r. 1907.

Lwów, 23 września.

Magistrat wzywa wszystkich mężczyzn urodzonych w r. 1907, mieszkających stale we Lwowie, by zgłosili się we właściwych **komisarjatach dzielnicowych** w celu zarejestrowania się w terminie do 15 października br. Należy przynieść ze sobą następujące dokumenty: **metrykę** lub świadectwo urodzenia, ostatnie **świadectwo szkolne** (akademicy — indeks), oraz **kartę policyjno-meldunkową.**

——oo——

Konsensy na nowe domy.

Lwów, 23 września.

Na wczorajszem posiedzeniu magistratu udzielono konsensów: Spółce budowy tanich domów na budowę 7 domów u zbiegu ulic Obwodowej i Gipsowej, **Spółce „Własna Strzecha" na budowę 14 domów jedno- i dwu-piętrowych** przy ulicy Kozielnickiej, nadto przyznano konsensy: na budowę trzy-piętrowego domu przy ulicy Sykstuskiej l. 26, domu parterowego przy ul. Wierzbowej, dwu-piętrowego przy ulicy Nowej Rzeźni i parterowego na Bogdanówce.

Uchwalono pozatem **57 rejestrów karnych** i przyjęto 5 osób do związku gminy **m. Lwowa.**

——oo——

NOWE POŻARY W TOKIO.

Wiedeń. (Tel. wł.).

Z Tokio donoszą, że po spaleniu się gmachu parlamentu, **spłonął doszczętnie pałac prezydenta ministrów.** Szkodę obliczają na 20 miljonów jenów. W niedzielę przed południem **spłonął też zamek księcia Tokugawa.** Szkoda wynosi kilka miljonów jenów. Po pożarze gmachu parlamentu **uwięziono kilku studentów,** podejrzanych o podłożenie ognia.

——oo——

Odcinek „Kurjera Lwowskiego" z 24. 9. 1925

„SZTYCHY".

(Napisał . **Juljusz Kleiner.** Lwów. Wydawnictwo Zakładu Nar. im. Ossolińskich).

Lwów, 23 września.

Nazwisko znakomitego autora jedynej swego rodzaju monografji Słowackiego, pomnikowego dzieła przynoszącego splendor nauce polskiej, umieszczone w nagłówku niniejszej książki, kazałoby przypuszczać, iż to zapewne szereg studjów z pewnego okresu literatury, jak zawsze źródłowych, opartych na głębokiej erudycji i podanych w świetnej, właściwej Kleinerowi formie, która go wybitnie wyróżnia z pośród naszych uczonych. Tymczasem jest zbiór właściwie szkiców, prawdziwe „sztychy" i notatki, robione na marginesie większych poczynań naukowych, w chwilach odpoczynku lub też pisanych specjalnie dla pewnych wydawnictw w formie skrótu niezbędnego w takich razach.

I właśnie tego rodzaju książka uczonego jest niezmiernie ciekawa, podobnie jak dorywczy szkic ołówkowy wielkiego malarza, po którym odrazu można poznać mistrza.

W tych nieraz krótkich bardzo, rzuconych „od ręki" na papier szkicach **Kleinera** widać, że pisał je nietylko świetny obserwator i głęboki analityk, ale również poeta, dla którego każdy objaw piękna jest inspiracją twórczą. Takie rozdziały jak „Wenecja", „Z wrażeń florenckich", „W mieście Madonny Sykstyńskiej", „Norymberga i Rotenburg", „Oberammergau", „Tum Strassburski", i „U stóp Wawelu", to przepiękne istotnie parafrazy poetyckie, nierymowane pieśni na cześć wszystkiego, co dalekie od szarzyzny dnia codziennego, a utajone w prawdziwem pięknie, które wiecznie przemawiać będzie do tych, co potrafią patrzeć. Poussin miał zwyczaj mawiać, że „malarz nabiera sprawności, obserwując raczej przedmioty, niż mozoląc się nad ich skopjowaniem. To prawda! Ale trzeba, żeby malarz miał oczy". Takie „oczy malarskie" ma widocznie Kleiner, który istotnie umie patrzeć i nie kopjując w słowach przedmiot swego zachwytu, potrafią o nim tyle powiedzieć. Aż zadziwia czasem trafność sądu w rzeczach czystych — że się tak brzydko wyrazimy — „fachowych", między innemi w architekturze, o której autor umie tyle powiedzieć i tak trafnie ją odczuć. Ta cała część książki świadczy raz jeszcze o tem, iż Kleiner jest głębokim poetą — nie dziw przeto, iż tak odczuł i zrozumiał Słowackiego.

W części drugiej znajdujemy doskonałe szkice o Żeromskim, Kasprowiczu, Niemojewskim, Małeckim, Chlebowskim i Sienkiewiczu. W szkicu o „księdze ubogich", pisanym podczas wojny (w roku 1915) zastanawiają świetne uwagi i wskazania, podyktowane troską o przyszłość, które dziś niejednokrotnie znalazły już swą realizację, stwierdzając ich przewidującą rację.

Cała książka tchnie pięknem, wysoką kulturą i tym dostojnym spokojem o którym powiedział Ingres, że „w twórczości artystycznej człowieka spokój jest główną ozdobą ciała; podobnie jak w życiu mądrość jest najwyższym wyrazem duszy".

Artur Schroeder.

——oo——

Wycieczka pedagogiczna nauczycielstwa warszawskiego we Lwowie.

Lwów, 23 września.

Dowiadujemy się, że z końcem bieżącego tygodnia przybywa do Lwowa wycieczka naukowa słuchaczy Państw. Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, złożona z 75 osób, z pośród starszego nauczycielstwa szkół powszechnych. **Przyjęciem wycieczki zajmuje się gorliwie Lwowskie Kuratorjum Okręgu Szkolnego.** Goście zwiedzą tutejsze **szkoły powszechne, średnie i wyższe,** aby zapoznać się z organizacją, rozwojem i urządzeniami szkolnictwa kresowego.

—oo—

Ofiary niewypłacalności warsz. Banku dla handlu i przemysłu.

Warszawa. (Tel. wł.).

Odebrał tu sobie życie 60-letni **profesor uniwersytetu warszawskiego, inż. Woydo Aleksander.** — Złożył on w tym banku **28.000 zł.,** które stanowiły własność uniwersytetu. Nie mogąc wydobyć tej kwoty, w stanie najwyższego zdenerwowania zastrzelił się.

•

Z Paryża donoszą, że robotnicy polscy we Francji złożyli w tamtejszym oddziale Banku dla handlu i **przemysłu około 4 miljonów fr.,** a nie mogąc wydobyć tych pieniędzy, **znaleźli się w największej opresji.** Podobno rząd polski zainteresował się tem i poczyni wszystko, co będzie możliwe, celem **ochrony interesów robotników polskich,** którzy lokowali swe oszczędności w instytucji polskiej, **zwabieni reklamami** Banku dla handlu i przemysłu.

—oo—

MILJARDOWE OSZUSTWA W BANKU WIEDEŃSKIM.

Wiedeń. (Tel. wł.).

W Wiedniu wywołały ogromną sensację oszustwa miljardowe, wykryte w tamtejszym banku **„Bodencreditanstalt".** Szkoda wynosi przeszło **2 miljardy kor. austr.** Urzędniczka tego banku, która pracowała w nim od przeszło **20 lat, fałszowała** w sposób rafinowany **listy depozytowe** tego banku, narażając na szkodę w kwocie miljarda kor. rozmaite osoby, którym **przyrzekała udziały syndykackie.** Dwóch innych urzędników tego banku naraziło swoich znajomych wskutek manipulacji sfałszowanemi wekslami na szkodę przeszło miljarda koron.

Szwagier urzędniczki w drodze ugodowej ofiarował poszkodowanym przez nią ofiarom **50%.** Opowiadają, że urzędniczka wszystkie pieniądze **straciła na giełdzie.**

—oo—

Z SALI SĄDOWEJ.

Międzynarodowy oszust przed lwowskim sądem.

Lwów, 23 września.

Wczoraj rozpoczął się dalszy ciąg rozprawy przeciw Mojżeszowi **Bachenowi** międzynarodowemu oszustowi, oskarżonemu o szereg **oszust popełnonych we Lwowie.**

Zachowanie się Bachena podczas rozprawy urągało wszelkiej przyzwoitości. Oskarżony **obraził** prokuratora, przewodniczącego, sędziego śledczego Słowikowskiego, świadków. Prokurator postawił wniosek **na dyscyplinarne ukaranie** Bechena.

Rozprawę odroczono do **dziś** i **dziś zapadnie wyrok.**

—oo—

Nierówne miarki.

W sprawie rozdziału zaliczek urzędnikom Województwa.

Lwów, 23 września.

Wśród szerokich kół urzędniczych słuszne rozgoryczenie wywołał następujący fakt:

Województwo lwowskie, dysponując specjalnym kredytem, wyznaczonym przez ministerstwo spraw wewn., udzieliło przed kilku dniami pewnej części swych urzędników zapomogi pieniężne w formie zaliczek zwrotnych w ratach od 1 stycznia 1926, względnie w terminie późniejszym, przez M. S. W. oznaczyć się mającym.

Zarządzenie to, dowodzące zrozumienia ciężkiej doli urzędników państwowych, **należałoby powitać z uznaniem, gdyby nie pewne ale...**

Personal województwa bowiem nie składa się jedynie tylko z urzędników opłacanych przez M. S. W., lecz w poważnej części także z **urzędników podległych ministerstwu handlu, rolnictwa, pracy, robót publicznych itd., którzy z nieznanych powodów powyższą akcją zapomogową objęci nie zostali.**

Należy się usilnie domagać, by i ne wyżej nazwane ministerstwa, **których urzędnicy pracują w temsamem województwie, postarały się również o odpowiednie fundusze na udzielenie takich samych zaliczek, a wówczas znikną rażące i krzywdzące różnice między wynagradzaniem urzędników** np. ministerstwa skarbu (stale foryt'owanych częstemi i pokaźnemi remuneracjami) a urzędników innych resortów, zwłaszcza, że ci ostatni swą pracą dorównują zupełnie innym urzędnikom.

—xox—

Wykrycie komitetu wykonawczego partji komunistycznej.

Aresztowanie inspiratora Botwina.

Lwów, 23 września.

Przez cały czas dochodzeń sądowych przeciw Naftalemu Botwinowi, mordercy śp. Cechnowskiego, Botwin twierdził, że czynu swego dokonał **na rozkaz delegata komitetu wykonawczego „Komunistycznej Partji Republiki Polskiej" w Warszawie,** ukrywającego się pod pseudonimem **„Alfreda".**

Policja ustaliła, że pod pseudonimem „Alfreda" ukrywa się **„działacz" komunistyczny na terenie lwowskim Ignacy Berkowicz, 19-**letni uczeń gimnazjalny, **wyrzucony z gimnazjum za obrazę religji** którego aresztowano w mieszkaniu jego matki przy ul. Grodeckiej.

Policja polityczna po szeregu sukcesów, jak rozbicie i aresztowanie około 70 jaczejek terorystycznych na terenie całej Polski, **a w** szczególności na przestrzeni Lwów—Równe, po wykryciu arsenałów amunicji i broni, tajnych drukarni, wreszcie po zdemaskowaniu i rozbiciu **ukraińskiej** tajnej organizacji wojskowej, uwieczniła swą niezmordowaną pracę **nowym sukcesem,** a to wykryciem **komitetu** wykonawczego „komunistycznej partji Rep. Polskiej" we Lwowie **i aresztowaniem wielu jej członków z „Alfredem" na czele.**

—xox—

Głosy z miasta:

Coś o naszym eksporcie i imporcie.

Lwów, 23 września.

Rada ministrów wydała nowe zarządzenia importowe i eksportowe, zabraniając między innemi po części sprowadzania także artykułów, któremi szerokie rzesze ludności się odżywiają i które są wprost **konieczne do wegetacji na naszym padole eksperymentów ministerialnych.** Wolno natomiast sprowadzać **perfumy, wina, szampany** i inne artykuły gumowe!

Ale jeszcze jedno: mamy tego roku **piękny urodzaj, jest wiele żyta i jęczmienia na eksport, a Rada gosp. zezwoliła na przywóz kilkaset wagonów słodu z Czech.**

Mamy słodownie na Wołyniu i w Poznańskiem, mamy tyle jęczmienia na wywóz, **co roku wywozi się słód nasz do Austrji i Niemiec** — a tu wreszcie pozwala się na **przywóz tego słodu... z Czech!**

Czy aby wywieźć resztę obcej waluty?

Z wiarygodnego źródła dowiadujemy się, że **pewien członek rady nadzorczej Lwow. Tow. Browarów,** w czasie pobytu w Karlsbadzie zawarł umowę z czeską firmą Wolf Neuman i **zakupił u niej około 100 wagonów słodu, bez wiedzy dyrekcji, płacąc dwa razy tyle, co za słód poznański, a gdy doliczymy do tego przewóz i cło,** to kwota ta potroi się.

Również pertraktują Browary o zakupno chmielu w Czechach, a nasz chmiel na Wołyniu — gnije!

Tak się u nas teraz robi w przywozach i wywozach. Nasze fabryki muszą stanąć, robotnicy pobierają zapomogi, uprawa chmielu ginie — a ktoś „zarabia" w różny sposób na sprowadzaniu tego, co jest w kraju, z zagranicy!

—xox—

Samobójstwo sensala giełdowego pod Przemyślem.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 22 września.

W Bolestraszycach, obok Przemyśla, **wyłowiono ze Sanu topielca.** Były to zwłoki przyzwoicie ubranego młodego człowieka, które widocznie **kilka dni już leżały w wodzie.** — Wedle znalezionych zapisków, stwierdzono, że nieboszczyk nazywa się **Ozjasz Wassner,** liczy lat 29 i jest identycznym z giełdziarzem, który — jak sądzono — **wydalił się w niewiadomym kierunku z Przemyśla, naraziwszy swoją klijentelę na poważne straty materjalne.**

Wassner pozostawił listy do znajomych i do swojej najbliższej rodziny. Z treści ich wynika, iż **Wassner popełnił samobójstwo z obawy** przed odpowiedzialnością **z powodu niedotrzymania licznych terminowych płatności.**

—xox—

Wystawa ogrodnicza i Zjazd ogrodniczy we Lwowie.

Lwów, 23 września.

W sobotę, dnia 26 b. m., odbędzie się we Lwowie otwarcie ogólno polskiej wystawy ogrodniczej, **połączonej ze zjazdem ogrodniczym,** nad którą objął protektorat St. Janicki, **minister rolnictwa.** — Wezmą w niej udział **wszystkie firmy i zakłady ogrodnicze** z całej Polski. Wystawa ma na celu nietyle popis, ile **zilustrowanie naszej produkcji ogrodniczej.**

Równocześnie odbędzie się **wystawa pszczelnicza i zjazd pszczelarzy.**

Poza ogrodnictwem handlowem posiadamy bogate ogrodnictwo, ozdobne parki publiczne, plantacje miejskie, ogródki dla dzieci, szkolnictwo ogrodnicze i ogrody botaniczne, pomologiczne, które **powinny być na wystawie należycie reprezentowane.** Zainteresowani zechcą zgłaszać **się po informacje** do Małopolskiego Towarzystwa Ogrodniczego we Lwowie, **ul. Kopernika 20.** — Wystawa odbędzie się **na placu i w budynkach Targów Wschodnich** we Lwowie.

—oo—

ULGI KREDYTOWE I PODATKOWE.

Warszawa. (Tel. wł.)

Minist. Skarbu postanowiło w ostatnim kwartale 1925 poczynić następujące ulgi płatnicze: 1) Rozłożona została rata podatku majątkowego od rolników, płatna w październiku 1925 na 2 części z odłożeniem drugiej części na listopad. Pobranie tej drugiej części projektowane jest także w zbożu. 2) Odroczono drugą ratę podatku gruntowego, płatna do 15 listopada br. tym rolnikom, którym z powodu zeszłorocznej klęski nieurodzaju został odroczony do jesieni br. podatek gruntowy za rok ubiegły. 3) Bank Gospod. Kraj. i Bank Rolny upoważniono do rozkładania spłaty długów, przypadających od rolników w br. na dłuższe terminy aż do 1 kwietnia 1926.

Rząd polecił, aby Kasy państwowe nie opóźniały realizowania asygnat za uskutecznione dostawy i roboty rządowe.

—oo—

Nowy dziennik panniemiecki w Wiedniu.

Wiedeń. (Tel. wł.).

„Tagespost" donosi, że z dniem 1 listopada r. b. w Wiedniu wychodzić będzie **nowy dziennik, zorganizowany przez partję wszechniemiecką.** Mówi się tu, że pismo będzie subsydjowane przez **kapitały, pochodzące z Rzeszy,** w sumie 1 miljona złotych marek.

Redaktorem politycznym ma zostać jeden z dotychczasowych pisarzy politycznych „Neue Freie Presse".

Pismo będzie prowadziło walkę o **przyłączenie Austrji do Niemiec.**

—oo—

ZNOWU KATASTROFA LOTNICZA.

Karambol aeroplanów.

Bydgoszcz, 22. 9. (PAT.) Dziś o godz. 8.30 rano zdarzyła się na lotnisku katastrofa lotnicza. **Dwa samoloty wojskowe,** lecące naprzeciw siebie, **zderzyły się na wysokości 500 m.,** zawadziwszy o siebie lewemi skrzydłami, i runęły na ziemię.

Obaj piloci, a to por. Głowski i plut. Wiktorowski **ponieśli śmierć na miejscu,** a aparaty zostały roztrzaskane.

Z sali koncertowej.

Koncert estradowy przemyskiego chóru „Lutnia".

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl, 22 września.

Tow. śpiewackie „Lutnia" — **chór robotniczy** — zaprezentowało się szerszej publiczności koncertem, urządzonym w niedzielę, 20 b. m., w **sali teatralnej „Domu robotniczego". Wykonanie** poszczególnych punktów nader urozmaiconego programu **spotkało się ze szczerem uznaniem.** Bardzo żywo oklaskiwano produkcje chóru, który złożył dowody rzetelnej pracy. Niemniej ciepło przyjęli słuchacze **solo skrzypcowe p. Kl Silbera** oraz oryginalną grę na pile p. Ollera.

——oo——

ROKOWANIA POLSKO-GDAŃSKIE.

Warszawa, 22. 9. (PAT.). **Dnia 23 bm. odbędą się w Warszawie** w gmachu ministerstwa spraw zagr. **rokowania polsko-gdańskie, dotyczące** uregulowania całokształtu spraw konsularnych. Rokowania potrwają prawdopodobnie do końca tygodnia.

——oo——

Mauzoleum H. Stinnesa.

Lwów, 23 września.

Dzienniki niemieckie donoszą, że mauzoleum H. Stinnesa kosztować będzie 2 miljony marek.

Mauzoleum wyobrażać będzie zlocony pomnik, okolony 7 kolumnami, wspierającemi kaplicę, dokoła której rozłożą się tarasy i fontanna.

Wskutek tarapatów finansowych rodziny Stinnesa, mauzoleum nie będzie budowane obecnie.

Różne.

— **Zjazd adwokatów** odbędzie się z końcem bieżącego tygodnia w Poznaniu. Ma być postawiony wniosek, wzywający adwokatów do **nieprzyjmowania obrony komunistów i szpiegów** w drodze umowy prywatnej za honorarjum pieniężne. Wnioskodawcy **domagać się będą,** aby funkcje obrony komunistów wyznaczane były tylko **z urzędu** przez sąd lub przez Izby adwokackie.

Proces Muraszki o zabójstwo, dokonane na Bagińskim i Wieczorkiewiczu rozpoczął się 22 bm. Oskarża prokurator Rudnicki z Warszawy. Muraszko wbrew pogłoskom nie został przewieziony do do Wilna i od chwili rozpoczęcia procesu znajduje się **w Nowogródku.**

Skazanie b. „attache" ukraińskiego. Sąd karny w Wiedniu skazał dr. Walerjana **Brendzana** za zbrodnię oszustwa i lichwy na 7 miesięcy ciężkiego więzienia. Brendzan był dawniej attaché prawnym **b.** rządu ukraińskiego w Wiedniu.

Odkrycie pokładów złota we Wioszech. W okolicy Pallanzo nad jeziorem **Lago Maggiore,** wykryto wielkie pokłady kwarcu, zawierającego złoto, obejmujące przeszło **50.000 ton.** Wartość złota obliczają na 200 miljonów lirów.

Do antypolskich demonstracji przyszło w ubiegłą niedzielę w kilku kinach berlińskich. Film zawierał zdjęcia z ostatnich **manewrów polskich.** Publiczność gwizdaniem **i** okrzykami doprowadziła do tego, **że** musiano przerwać wyświetlanie filmu.

——oo——

Przebieg rokowań handlowych polsko-niemieckich.

Berlin, 22. 9. (PAT.. Zgodnie z propozycją delegacji polskiej przyjęta przez delegację niemiecką, odbyła się w urzędzie spraw zagr. **dłuższa konferencja.**

Po rozważeniu wszystkich zagadnień, związanych czy to z zawarciem prowizorjum, czy też ostatecznego traktatu, **obie strony uznały za konieczne wziąć za podstawę zarządzenia rządu polskiego w zakresie polityki handlu zagranicznego.**

Tragedja w klasztorze OO. Karmelitów.

Lwów, 23 września.

Komisarz Batorski, prowadzący śledztwo w tej zagadkowej sprawie, po ponownej próbie **wydobycia czegoś konkretnego** od mordercy, po 3-dniowej intenzywnej pracy skapitulował i **ograniczając się na doniesieniu opartem na stanie faktycznym sprawy — odesłał ks. Kopacza do więzienia sądu karnego przy ul. Batorego.**

Przez cały wczorajszy dzień wrzała praca w Ekspozyturze P. P. jak w ulu. Trzy maszyny bez przerwy w ruchu przepisywały akta dorażnych dochodzeń — zkwestjonowaną korespondencję ks. Kopacza oraz formularz doniesienia do prokuratorji.

——x ox——

Przed rozprawą Filasiewicza.

Lwów, 23 września.

Dziś ostatecznie stanie Roman Filasiewicz przed sądem.

Dowiadujemy się, że oskarżony przez cały czas pobytu w więzieniu **przy ul.** Batorego **zachowywał** się swobodnie a nawet **hałaśliwie,** nie tracąc humoru. W więzieniu stale występował przed władzami więziennemi jako **komunista.**

Ilość rozdanych biletów wstępu na rozprawę wynosi **800,** w tem **600 kobiet, 100 młodzieńców,** 50 zainteresowanych bliżkich znajomych oskarżonego i zamordowanego, reszta zaś to **prawnicy i dziennikarze.** Policja będzie miała nie lada kłopot z „uprawnionymi" do wstępu na salę rozpraw, mogącą pomieścić z trudem 300 osób.

——xo x——

Ofiara aferzysty Głąbińskiego.

Samobójstwo ppułk. Żyźniewskiego.

Warszawa, 22. 9. (Tel. wł.). Dziś rano **odebrał sobie życie** wystrzałem z rewolweru ppułk. **Lubomir Żyźniewski,** którego nazwisko łączono z **aferą Głąbińskiego.**

Żyźniewski **został 1 bm. zawieszony w funkcjach służbowych. Osierocił żonę i 2 dzieci.**

Ostatnia podwyżka cen cukru.

Czytamy w nr. 214 „Codziennych Wiadomości Ekonomicznych" z dnia 19 września br.:

„Z dniem 12 bm. Bank Cukrownictwa zawiadomił swoich odbiorców o podniesieniu ceny o zł. 10.00 na 100 kg. kryształu, czyli obecna cena wynosi Zł. 75 za 100 kg. kryształu, loco wagon cukrownia i Zł. 93.75 za 100 kg. kostki. Do ceny powyższej dochodzi akcyza w wysokości Zł. 35 od worka.

W związku z powyższem zwróciliśmy się do kół miarodajnych z prośbą o podanie motywów tej zwyżki i otrzymanemi informacjami dzielimy się z naszymi czytelnikami.

Przedewszystkiem należy wyjaśnić, że podwyżka ta, wprowadzona w życie przez Bank Cukrownictwa, jako komisjonera zrzeszonych cukrowni, mimo to, że przemysł cukrowniczy korzysta z wybitnych pożyczek zagranicznych, dochodzących obecnie w przeliczeniu do 100 miljonów złotych — nie pozostaje w jakimkolwiekbądź związku z ostatniemi wahaniami naszej waluty. Obecne podniesienie ceny cukru przez Radę Naczelną Polskiego Przemysłu Cukrowniczego jest wynikiem jaknajdokładniejszej kalkulacji kosztów produkcji.

Dotychczasowa cena cukru wykazała po zbilansowaniu ubiegłej kampanji, **że przemysł cukrowniczy pracował ze stratą,** czego najlepszym dowodem jest fakt, że trzy cukrownie już podlegały likwidacji. Pozostawienie dotychczasowej ceny nadal — oczywiście wywołaćby mogło dalsze przesilenia w szeregu innych cukrowni. Z punktu widzenia gospodarstwa narodowego nie należało dopuścić do dalszego pogorszenia obecnego krytycznego stanu przemysłu cukrowniczego, tembardziej, **że przemysł ten zajmuje dominujące stanowisko w naszym bilansie handlowym i daje państwu poważne wpływy obcej waluty.** Eksport cukru należy do konieczności państwowych, pomimo, że ciągle musi wywoływać bądź straty, bądź ofiary ze strony kraju wywożącego, wobec sytuacji, że cenę wszechświatową reguluje nie kalkulacja któregokolwiek kraju europejskiego, lecz wyłącznie cena cukru trzcinowego.

Nie należy pozatem zapominać, że polskie cukrownictwo posiada specjalne trudności, uniemożliwiające osiągnięcie w chwili obecnej ceny kalkulacyjnej cukru czechosłowackiego i niemieckiego. Przeszkodami temi są: przedewszystkiem sytuacja polskiego przemysłu powojennego, który musiał się odbudowywać po zniszczeniach wojennych, a następnie drożyzna kredytu zarówno krajowego, jak i zagranicznego.

Cena cukru na rynku wewnętrznym w każdym kraju, wywożącym ten produkt, obciążona musi być stratą, jaką eksport dla danej gałęzi produkcji wywołuje — stratą, która znajduje równoważnik jedynie w korzyściach, jakie daje zrównoważenie bilansu i handlowego i płatniczego.

Jak widać z powyższego, podwyżka ceny cukru została podyktowana **koniecznością utrzymania istniejących warsztatów pracy,** których dalsza likwidacja wywołaćby mogła niepożądane wstrząsy w obecnem — już i tak dotkliwem przesileniu gospodarczem".

——oo——

Kurjer literacki.

„Małżeństwo" Zofji Rygier-Nałkowskiej wyszło nakładem Biblioteki Dzieł Wyborowych, Lwów, Zimorowicza 5. Nałkowska jest doskonałą portrecistką psychiki kobiecej. Umie każdemu wydarzeniu w życiu kobiety nadać specyficzne piętno odrębności i wyjątkowości. Osnuwa ona wokół kobiety poetycką tkankę zadumań i nieugaszonej tęsknoty. — Stylizacja jej wyławia z najbardziej błahego wypadku życia wysokie piękno i artyzm.

„Świat Kobiecy" nr. 18-ty przynosi list z Paryża o modzie; Teatry warszawskie; Rozmowa z Turkiem o kobiecie; Nowe horyzonty; Pochwała i krytyka sportu; Rezultaty naszej ankiety; Ptak i Lalka; Moje Papugi; Miłość (wiersz); Postój ułański; Wypada — nie wypada; d. ciąg powieści: „Bez czego żyć nie można"; Wzory robót ręcznych; Drobiazgi; Dobra Gospodyni (przepisy i porady w kwestjach dom. i gosp.); Odpowiedzi od Redakcji i t. d.

„Scena Polska", organ związku artystów scen polskich — jest dziś najpoważniejszem pismem polskiem, poświęconem sprawom teatru i szkoda, że stosunkowo mało rozpowszechnionem nawet wśród „teatromanów". Zeszyt 2-gi z b. r. zawiera: „Teatr dell'arte we Włoszech" (nap. prof. dr. Giovanni Bach) z licznemi ilustracjami, pozatem bogatą kronikę z działu „literatury dramatycznej i teatru", literatury teatrologicznej, omówienie czasopism teatralnych oraz dział sprawozdawczy z teatrów warszawskich, krakowskich i innych miast.

Nowe wydawnictwa warsztatowe. J. Geislerowa. Zastosowanie rewolwerówek do obróbki w małych ilościach. Warszawa. 1924. — **S. Męcek, inż.** Próba tokarki na wytrzymałość i wydajność. Warszawa. 1925. — **A. Piotrowski:** Praca na tokarkach stołowych. Warszawa. 1925 — wydane przez Księgarnię Techniczną, zasłużoną już dobrze na polu tego rodzaju literatury.

Ze względu na aktualność poruszonych tematów i na zalety treści i szaty wydawniczej śmiało polecić je można uwadze słuchaczów szkół i kursów zawodowych oraz wszystkich pracowników warsztatowych.

Scena i ekran.

„Uciekła mi przepióreczka" na **scenie słowackiej.** „Prager Presse" zamieszcza recenzję z komedji Żeromskiego „Uciekła mi przepióreczka", granej w teatrze narodowym słowackim **w Bratislawie** w tłomaczeniu Fr. Hrusovskiego. Recenzent zalicza utwór do **komedji** klasycznych, które **śmieją się przez łzy.**

Komedja „Mozart". Sacha Guitry, który wprowadził już postacie Pasteura, Berangera i La Fontaine'a na **scenę paryską,** pisze obecnie komedję o Mozarcie. Do skomponowania ilustracji muzycznej szukał autor kompozytora w całej Francji — w końcu postanowił wprowadzić muzykę samego **Mozarta.** Rolę wielkiego muzyka grać będzie Yvonne Printemps, **żona** Guitry'ego.

——oo——

KRONIKA.

KALENDARZYK.
Dziś: rzym.-kat. Tekli pm., gr.-kat. Mynodory. Jutro: rzym.-kat. NMP. Okupu gr.-kat. Teodora pr.

——oo——

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.
Środa „Noc Antonji“.
Czwartek „Romans zeszytowy“.
Piątek, „Romans zeszytowy“.
Sobota „Żydówka“ O era.
Niedziela o godz. 3.30 popoł. po cenach do połowy zniżonych „Uciekła mi przepioreczka“.
Niedziela, godz. 7.30 wiecz. „Romans zeszytowy“.
Poniedziałek „Romans zes zytowy“.

TEATR NOWOŚCI.
Środa „Lyzistrata“.
Czwartek „Taniec o północy“.
Piątek, „Lyzistrata“.
Sobota, „Taniec o północy“.
Niedziela, „Hrabina Marica“ Operetka.
Poniedziałek, „Lyzistrata“.

——oo——

— **Teatr Wielki,** dziś, w środę wznawia komedię M. Lengyela: „Noc Antonji“. Rolę Piri kreować będzie po raz pierwszy młoda artystka, p. Zofja Grzębska.

— **Teatr Nowości** daje dziś operetkę „Lyzistratę“.

— **Nowe premiery.** Najbliższą premierą w Teatrze Wielkim będzie arcydzieło Lucjana Rydla: „Zaczarowane koło“, od kilkunastu lat nie grane we Lwowie.

W teatrze Nowości odbywają się próby z szampańskiej farsy paryskiej Feliksa Gaudera p. t.: „Dwaj mężowie pani Marty“. Dział operetkowy przygotowuje premjerę nowej operetki Waltera Goche p. t.: „Jej wysokość tancerka“.

— **Popołudniowe przedstawienia po cenach do połowy zniżonych,** od soboty, dnia 26 b. m., ukażą się w teatrze Nowości, na których kolejno zostaną wystawione komedje, farsy i operetki bieżącego repertuaru.

——oo——

Mówią, że...

potrzeba nam obecnie równowagi, spokoju i trzeźwego patrzenia na rozwój naszego życia w odradzającej się ojczyźnie.

— — — — — — — — —

Tymczasem mamy jeszcze jedną pozostałość wojenną: strachajłów i plotkarskich pesymistów. Niemal codziennie gdzieś ktoś puszcza w obieg plotkę, że będzie jeszcze gorzej, że złoty jeszcze spadnie, że urodzaje mimo wszystko nie dopiszą, że grożą nam jakieś niebezpieczeństwa itd. Plotka i pesymizm to zarazy, które należy tępić, gdyż wnoszą one zaniepokojenie, osłabienie energii, stępienie inicjatywy i przygnębienie. Trzeba sobie mocno powiedzieć, że będzie lepiej i że to od nas tylko zależy. A plotkarzy i domorosłych przepowiadaczy wszelakich urojonych plag należy tępić i — nie słuchać! rrr.

——oo——

— **Koncert Krakowskiego Chóru Akademickiego odbędzie się w środę, dnia 23 b. m., o godzinie 19.30 w auli Politechniki lwowskiej,** pod batutą dyr. Bolesława Wałek-Walewskiego.

MÓJ KĄCIK.

Cisza.

Jest każdego dnia jedna godzina, kiedy nad miastem białe skrzydła rozpościera Cisza.

Wszystko milknie w chwili onej dziwnej — znikają małostki zwyczajnego życia.

Po uciszonych nagle ulicach przesuwa się dech jakiś milczący i wnika w serca.

Stłumionym staje się wszelki głos, jakby niewidzialna ręka kładła nań mglistą zasłonę.

I wszystko ogarnia sobą i pochłania zrodzone w powietrzu skupienie.

Każdy z nas wówczas czuje, że zbliża się tchnieniem tajemniczem coś, co za chwilę odejdzie nieuchwytne i zginie w nicości.

Znikają namiętności, na umęczone serca spływa spokój i ukojenie.

Pierś wznosi się długiem westchnieniem...

I znowu wybucha zgiełk, hałas, krzyk. Wracamy w wir walki... **Ew.**

——oo——

Z RYNKU.

Ceny nabiału: 1 kg. masła 4.20—4.40 zł., 1 kg. sera 1—1.20 zł., 1 l. mleka 30 gr., kwaterka śmietany 35—40 gr.

Jaja po 12 gr. sztuka.

Jarzyny: 1 kg. kartofli 8—10 gr., cebuli 30 gr., pomidorów 70—80 gr., buraków 10 gr., marchwi 10 gr., kapusta po 10—15 gr. główka, kalafjory po 50 gr. do 1 zł., kukurudza po 10 gr. sztuka.

Owoce: jabłka od 20 do 60 gr. 1 kg., gruszki 20 gr. do 1.20 zł., śliwki 20—60 gr., winogrona po 75—80 gr. za ćwierć kilograma.

——oo——

— **Dla zbadania stosunków w tutejszych więzieniach** przyjeżdża dziś z Warszawy do Lwowa **delegat ministerstwa sprawiedliwości, a** za parę dni przyjeżdża kierownik departamentu więziennictwa w ministerstwie sprawiedliwości. Przyjazd delegata pozostaje **w związku z głodówką więźniów politycznych,** która została ukończoną 19 bm. Więźniom tym pozwolono na wikt domowy przez 3 dni.

— **Mnożna urzędnicza na październik została podwyższona z 42 na 43 grosze.**

— **Osobiste.** Ślub panny **Marji Domiczkówny,** córki Karola i Amalji ze Stelmachów, z panem **dr. Józefem Limanowskim,** asystentem kliniki, odbędzie się dnia 26 b. m., o g. 7-mej wieczór w kościele Marji Magdaleny.

— **Wycieczka członków Syndykatu dziennikarzy polskich** we Lwowie do Krzemieńca celem zwiedzenia Liceum wyjeżdża ze Lwowa w piątek 25 b. m. wieczorem i wraca w niedzielę wieczorem. Członkowie Syndykatu, którzy zamierzają wziąć udział w tej wycieczce, raczą się zgłosić w sekretarjacie Kasyna i Koła literackiego we wtorek lub we środę, między 6 a 7 wieczorem, gdzie otrzymają bliższe wyjaśnienia.

——xox——

Ma-za-ga zastanowiła ruch fabryczny.

1.400 robotników pozbawionych chleba.

Lwów, 23 września.

W dniu wczorajszym **zastanowiony został w zupełności ruch w fabryce garbarskiej Ma-za-gi,** będącej własnością aresztowanego Pistynera.

Powodem tego jest zupełny **brak gotówki wskutek wstrzymania** dla instytucji tej, pod nieobecność właściciela, **wszelkich kredytów bankowych.**

Wśród **pozbawionych pracy i chleba robotników, w ilości 1.400,** panuje **wielkie wzburzenie.** Z grona tych bezrobotnych w dniu dzisiejszym ma się udać **deputacja do Okręgowego Sądu Karnego** z prośbą o zwolnienie aresztowanego Pistynera z aresztu śledczego.

Niewiadomo jaki będzie wynik tej interwencji. Władze powinny jednak wydać ze swej strony jakieś zarządzenia, któreby umożliwiły **uruchomienie tak ważnej placówki gospodarczej** i dały rzeszom robotniczym nadal pracę, potrzebną dla **egzystencji tylu rodzin.**

——oo——

Co się stało w mieście?

— **Ambulatorjum Kliniki chorób nerwowych i umysłowych U. J. K.** we Lwowie przy ul. Hausnera l. 9. zostało otwarte w dniu 21 bm.

— **Usiłowane samobójstwo obłąkanej.** Wczoraj przytrzymano obok cegielni na Stillerówce przy ul. Snopkowskiej obłąkaną kobietę nieznanego nazwiska, w chwili gdy **chciała rzucić się do stawu.**

— **Usiłowane samobójstwo przy ul. św. Teresy.** Wczoraj donieśliśmy o znacznej kradzieży złota i srebra, popełnionej na szkodę Henryka Dziewulskiego przy ul. św. Teresy W dniu wczorajszym ten sam H. Dziewulski w zamiarze samobójczym **napił się kwasu octowego.** Pogotowie ratunkowe odwiozło go do szpitala. W rozpaczliwym kroku Dziewulskiego należy się prawdopodobnie dopatrywać związku z ową kradzieżą.

— **Usiłowane samobójstwo.** Jetka Wilner, 21-letnia dziewczyna, zam. przy ul. **Pilnikarskiej 6,** zażyła w celach samobójczych **większą ilość kwasu octowego** zmieszanego z jodyną. Pogotowie ratunkowe, po wypompowaniu trucizny, odwiozło W. do szpitala. Powodem rozpaczliwego kroku miało być **zniechęcenie do życia.**

— **Usiłowane zabójstwo.** Do szpitala powszechnego przywieziono wczoraj Jana Wazalinę, 42-letniego rolnika z Wyżyn pow. Brody, **postrzelonego z dubeltówki** przez Dmytra Krysyla z Hnidowa.

— **Nieszczęśliwy wypadek przy pracy.** Zdzisław Kass, 18-letni robotnik, wlazł wczoraj na dach realności przy ul. Sapiehy 34 w celu naprawienia dziury w rozmokłych gontach i pośliznąwszy się **spadł na bruk** tak nieszczęśliwie, że **złamał obie ręce.** Lekarz pogotowia, po nałożeniu prowizorycznego opatrunku, stwierdziwszy ponadto wstrząs mózgu odesłał nieszczęśliwca do szpitala.

— **Tajemnicze zniknięcie...** Wczoraj wpłynęło na policję doniesienie Wiktorji Tereszczak, że jej **18-letnia córka** Helena, wyjechawszy do Lwowa jeszcze przed kilkoma dniami z Bitkowa, gdzie przebywała na wakacjach, dotąd **nie wróciła do domu.** Za zaginioną policja wdrożyła poszukiwania.

— **Zemdlał ze złości.** W czasie bójki w hali targowej na pl. Krakowskim Józef Tyński, 18-letni rzeźnik, nie mogąc podołać przeciwnikom **ze złości dostał spazmów** i zemdlał. Lekarz pogotowia ratunkowego, przywróciwszy mu przytomność odesłał go do domu.

— **Tarapata w tarapatach.** Teodor Ostrowski, szofer firmy „Terma“ przy ul. Janowskiej 79, przejeżdżając autem nr. 7720 **obok rogatki Janowskiej, najechał** wskutek nieostrożności **na wóz** Michała Tarapaty z Rzesny Ruskiej, raniąc woźnicę i konie. Pogotowie ratunkowe po prowizorycznem zaopatrzeniu pozostawiło Tarapatę opiece domowej.

— **Dezerter z wojska rumuńskiego.** Wczoraj został przytrzymany przez policję lwowską Wasyl **Tudoran,** lat 26, dezerter z wojska rumuńskiego. Zostanie on odstawiony do granicy.

— **Baczność przed oszustami.** W poczekalni II. klasy na dworcu głównym, jakiś sprytny oszust **wyłudził** od 80-letniej N. Rutterowej ze Szczerca **kilkadziesiąt kilogramów masła,** wartości 132 zł.

— **Zamach samobójczy.** Walerja Szczur, zam. przy ul. Kochanowskiego, napiła się benzyny w zamiarze samobójczym. Pogotowie ratunkowe odwiozło ją do szpitala.

— **Zbrodnia seksualna.** Katarzyna Nakoneczna, zam. przy ul. Bogusławskiego 8, doniosła policji, że 17-letni uczeń R. C. wywabił jej **4-letnią córeczkę** pod pozorem zbierania grzybów na pole obok cegielni Hardtmutha i tam ją... zniewolił.

— **Spłoszone konie.** Na ul. Bartosza Głowackiego spłoszyły się wczoraj konie Sawczyna Rychtera, zam. przy ul. Lelewela 2 i przepędziwszy **galopem ulicami Dekerta, Traugutta, Rycerską i placem Galla** zostały wreszcie zatrzymane przez Józefa Koppera i Michała Handzija. Handzij podczas szamotania się z rozhukanymi końmi odniósł wiele ran oraz doznał **wstrząsu mózgu.** Pogotowie po udzieleniu pierwszej pomocy odwiozło go do szpitala.

— **Wojowniczy Czech.** Antoni Lemiuk, murarz, zam. na Kleparowie, podczas sprzeczki z N. Czechem, robotnikiem bez stałego miejsca zamieszkania, został **pchnięty nożem** w prawą rękę. Pogotowie po prowizorycznem zaopatrzeniu pozostawiło go opiece domowej. Za wojowniczym Czechem wdrożono poszukiwania.

— **Tajemniczy strzał.** Wczoraj doniósł policji prof. gimn. Franciszek Laskowski, zam. przy ul. Potockiego, że onegdaj **podczas spaceru** obok stawu „Francówka“ **ktoś strzelił** do niego przypuszczalnie od ul. Grochowskiej. Za tajemniczym strzelcem wdrożono poszukiwania.

— **Kradzież kieszonkowa.** Janowi Rozmusowi, budowniczemu, zam. przy ul. Cetnerowskiej, onegdaj podczas meczu **na boisku „Hasmonei“** wyciągnięto z kieszeni **portfel** zawierający 80 zł. gotówką i asygnatę na **2.500 zł.**

— **Czyja opona?** We wsi Dołżance pow. Tarnopol znaleziono oponę z koła automobilowego, którą złożono do depozytu komendy policji w Tarnopolu.

Znaleziono w wozach miejskiej kolei elektr. Dokument, rękawiczki damskie, laskę, blok rysunkowy, okulary, czapkę, portmonetkę, atlas.

Humor.

W „ZACHĘCIE“.

— Czy kolega wystawił cośkolwiek w tym sezonie?

— Owszem. Wystawiłem aż trzy weksle, bo musiałem wziąć dla żony kostjum na raty.

(„Mucha“).

W SUTERYNIE.

— Chciałabym, mój Franku, doczekać się z ciebie jak najprędzej pociechy.

— Co też mama wygaduje?

— A bo co?

— Przecież za to samo mama na Zośkę strasznie pomstowała.

(„Mucha“).

——oo——

KURJER SPORTOWY.

TURNIEJ TENNISOWY OKRĘG.

W ostatnim dniu przeciągającego się od dawna turnieju tennisowego rozegrano finały gry pojedynczej i mięszanej. **Pierwszą nagrodę w grze pojedynczej panów** zdobył **Władysław Kuchar**, dzięki zwycięstwu nad A. Kruczkiewiczem. **W grze podwójnej mięszanej** zwycięża para, p. **Groblewska i Zdz. Stahl**, bijąc w dwu setach parę: p. Kolischerównę i Stahla Romana.

MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE WOJSK POLSKICH.

Rozegrane w Warszawie mistrzostwa lekkoatletyczne Wojsk Polskich przyniosły szereg wyników, stojących na poziomie średniej polskiej klasy. **Wynik Weissa w biegu na 400 mtr. — 50.1 sek.**, jest wspaniałym rekordem i zupełnie **europejskim wynikiem.**

Bieg 100 mtr.: 1) kpt. Dobrowolski — 11.4 sek. **Bieg 400 mtr.:** 1) Weiss — 50.1 sek. **Bieg 10.000 mtr.:** 1) **Zalewski** — 38 min. 02.5 sek. **Skok o tyczce:** 1) Adamczak — 3 mtr. 40 cm. **Skok w zwyż:** 1) Adamczak — 157 cm., 2) Dobrowolski — 157 cm. **Skok w dal: 1)** Wasiak — 6 mtr. 27.5 cm. **Rzut kulą:** 1) Ulanowski — 10 mtr. 40.5 cm. **Rzut oszczepem:** 1) Smakulski — 46 mtr. 44 cm.

HASMONEA - UKRAINA 4:1 (1:0).

Mecz ten odbył się za specjalnem zezwoleniem LZOPN-u, ponieważ Ukraina do polskiego związku nie należy. Gra sama stała **na niskim poziomie** — a Hasmonea nie musiała się nawet zbytnio wytężać. Gra nie przyniosła niczego nadzwyczajnego.

POLSKIE REKORDY AUTOMOBILOWE.

Komisja sportowa Automobilklubu Polskiego po zestawieniu osiągniętych w 1925 r. szybkości dla samochodów, ustala następujące rekordy:

Rekord na 20 klm.: J. Kowalski na Renaultie — 17 maja, na szosie Serock - Wyszków — **116 klm. 220 mtr.** na godzinę.

Rekord na 10 klm.: H. Liefeld na Austro - Daimlerze — 8 września na szosie **Stryj - Bilcza Wolica — 128 klm. 755 mtr.** na godzinę.

Rekord na 1 klm.: Adam Kaplinski na Lancii — 121 klm. 212 mtr. na godzinę.

Rekord na 2 klm.: Charles Bettaque na Austro - Daimlerze — 11 lipca, na szosie Błonie - Warszawa — 121 klm. na **godzinę.**

Polski rekord szybkości samochodowej: inż. Henryk Liefeld — 128 klm. 745 mtr. na godzinę. Próba pobicia rekordu ma być powtórzona.

MISTRZOSTWA HOCKEYOWE W WIEDNIU.

W Wiedniu rozgrywki hokeyowe o mistrzostwo są obecnie w całej pełni. Sport hokeyowy zyskał sobie popularność i znaczenie.

International — WAC. 2:2 (2:0).
Bewegungsspieler — Lehrer 1:0 (1:0).
Allround — Arminien 2:0.

PIŁKA RĘCZNA W WIEDNIU.

Florisdorf — WAC. 9:6 (3:4).
Amatorzy — Vienna 3:2 (1:2).
Sportklub — Esha 7:1 (4:1).

WYŚCIGI LOTNICZE W PRADZE.

W Pradze rozegrano zawody lotnicze o **nagrodę prezydenta Massaryka.** Rekord szybkości ustanowił **Fritsch** na samolocie Albia, motor Hispano Suisa 300 konny, przebywając 200 klm. w czasie 9 min. 55.3 s., czyli średnio na godzinę 296 klm.

Kurjer Radjowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Berlin. (505) Godz. 20.00: Alessandro Stradella, opera Fr. Flotova.

Wrocław. (418). Godz. 20.30: Śląskie poematy, poczem muzyka gramofonowa.

Frankfurt. (470). Godz. 20.30: Kabała i miłość, tragedja Scillera.

Hamburg. (395). Godz. 20.00: Królewskie dzieci, opera według bajki Rosmersa. Muzyka Humperdincka.

Królewiec. (463). Godz. 20.10: Wesoły wieczór. — Godz. 22.00: Muzyka taneczna.

Lipsk. (454). Godz. 20.15: Wieczór Teodora Körnera. — Godz. 22.00: Muzyka taneczna.

Monachjum. (485). Godz. 20.15: Wieczór operetkowy.

Stuttgart. (443). Godz. 20.00: Drugi wieczór Körnera.

Wiedeń. (530). Godz. 20.00: Wieczór Beethovenowski. — Godz. 22.00: Wesoły koncert wieczorowy.

Rzym. (425). Godz. 20.40: Koncert wokalno-instrumentalny.

Zurich. (515). Godz. 20.15: Frycek i Elżbietka, Offenbacha.

Praga. (550). Godz. 20.00: Wieczór serenad.

Paryż. (1750). Godz. 20.45: Melodje z Walkirii Wagnera.

Oslo. (380). Godz. 20.00: Koncert. — Godz. 21.00 Recytacje. — Godz. 21.30: Koncert solowy fortepianu.

Szczegółowe programy, aparaty radjowe i części składowe do budowy tychże do nabycia w firmie KINOFOT, Lwów, 3-go Maja 11 a.

Ofiary i pokwitowania.

Złożono w naszej Administracji:

Zamiast kwiatów na grób śp. H. Felsztynowej, złożyli Wiktor i Karolina Reisowie na Ochronkę im. J. Piłsudskiego zł. 30.

Dla zredukowanego urzędnika z żoną i dziećmi złożył P. Jaworski zł. 2.

Kurjer ekonomiczny.

PRZERACHOWANIE WKŁADÓW W P. K. O.

Warszawa. (Te. w'.).

W Dzienniku Ustaw ogłoszona została ustawa z dnia 18 lipca r. b. o przerachowaniu wkładów oszczędnościowych, złożonych w P. K. O.

Ustawa ta głosi, że **wkłady markowe,** złożone w swoim czasie w P. K. O., a dotąd **niepodjęte**, przerachowane zostaną **na 20% ich wartości złotej** w chwili złożenia na konto; o ile wkłady te stanowią **własność mas spadkowych** lub depozyty sierocińskie, przerachowane będą na **50%** ich wartości złotej w chwili złożenia, o ile zaś pochodzą z **przekazywania obcych walut,** — przerachowane zostaną na 80% ich wartości złotej. Ministerstwo skarbu przystąpiło już do opracowania rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy.

GIEŁDA LWOWSKA.

Ruch w akcjach dość duży. Popyt na niektóre papiery silniejszy. Kursa nie uległy zmianie. Poszukiwano większe partje Chodorowa, Gazoliny i Chybie. W dziale akcji bankowych notowano tylko Bk. Przemysłowy. Natomiast w akcjach handlowych i papierach procentowych transakcji nie zawarto, z powodu braku najmniejszego zainteresowania. Tendencja utrzymana. Usposobienie dość ożywione.

Kotowane: Bk. Przemysłowy 0.17, Browary 7.75 7.85, Chodorów 2.55 2.60, 2.65, Chybie 3.55 3.60, Cegielski 12.— 12.50 13.—, Ćmielów 0.34 0.35, Gazolina 0.85 0.90 0.95, Oikos 0.90 0.95, Parowozy 0.23 0.24, Zieleniewski 10.65.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj panowała tendencja silnie zwyżkowa. Obroty średnie. Dolary amer. 6.50 do 6.53, dol. kanad. 6.00 do 6.10, kor. czeskie 1.17 trzy czwarte do 0.18, leje 0.02 trzy czwarte do 0.03, fr. franc. 0.27 do 0.27 i pół, fr. szwajcar. 1.10 do 1.11, funty szterl. 28.00 do 28.25.

Złoto: 20 kor. 24.20 do 24.50, 20 frank. 22.80 do 23.00, 20 mark. 28.20 do 28.50, 10 rubli 31.00 do 32.00.

Srebro: kor. austr. 0.52 do 0.53. 5 kor. 2.66 do 2.72, floreny 1.33 do 1.36, rubel 2.10 do 2.20, kopiejki za rubel 1.06 do 1.10.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Lwów, 22 września.

Sytuacja na giełdzie bez zmiany. Poza giełdą sporadyczne transakcje w jęczmieniu pastewnym po 16 zł. loco stacja załadowcza. Tendencja utrzymana. Usposobienie bez ochoty. Pszenica krajowa 23 do 24 zł. Żyto małopolskie 16 do 17 zł. Owies małopolski 14 do 15 zł. Ceny szacunkowe bez transakcji.

Giełda Drzewna w Bydgoszczy.

z dnia 17. września 1925 r.

Sosnowa szalówka 23 mm. p., dł. 3 m p., szer. 14 cm, transakcje 30.00, materjał zsiniały, popękany, częściowo zmurszały, loco plac tartaku w Bydgoszczy. — Sosnowe deski obrzynane z podkładów grub. 16 mm. p. dł. 2,60 i i 5,20 m., szer. 12 cm. trans. 33.00, materjał zsiniały, popękany częściowo zmurszały, loco plac tartaku w Bydgoszczy. — Sosn. deski 23 mm.-p. dł. 4.50 m. p. szer., 25 cm, trans. 43.00, materjał zsiniały, popękany, częściowo zmurszały, loco plac tartaku w Bydgoszczy,

Kloce sosn. odziomkowe dług. 3,60 i 5,80 m. śred. od 25 cm w czubku, trans. 33,60 franco wagon gran. pol.-niemiecka. Dłużyce sosn 50% II., 50 prc. III. kl., trans. 32.20 franco wagon gran. polsko-niemiecka. Szalówka sosn. 23 mm. dł. od 2,50 m. wzwyż żądano 39,90 franco wagon gran. polsko-niemiecka. Szalówka sosn. 20 mm dł. od 2 m wzwyż, żądano 39.20, franco wagon gran. pol.-niemiecka. Kantówka sosn. 8/10, 10|10, 10/13 żąd. 64.40 franco wagon gran.-pol. niemiecka. Łaty sosn. 40/60 mm, żąd. 60.00 franco wagon gran. polsko-niem. Podkłady sosn. III. kl. sprzedaż 3,50 za szt. franco wagon gran. polsko-niem. — Podkłady sosn. I. kl. żąd. 4.50 za szt., franco wagon okol. Wronki. Podkłady sosn. II. kl. żąd. 4.00 za szt., franco wagon okol. Wronki. Wałki sosn. dług: 1·50 m., średn. w czubku od 16 cm wzwyż, o ile możności bez sęka, ofiar. 27.50, franco wagon st. graniczna pol.-niem. Krzyż. Podkłady sosn. typu I., min. kolei żelaznych. ofiarow. 3·80 za szt., przy torze kolejowym Dyrekcji Wileńsk. Dłużyce sosnowe zimowego cięcia. okorowane. ca 90 m³ I. kl., 740 m³ II. kl., 735 m³ III. kl., 225 m³ IV. kl., żąd. 29 franco wagon stacji gran.-polsko-niem.-via Chojnice. Sosn. bale równolegle obrzynane, grub. 60 i 80 mm szer. 30 cm, dł. 2 do 4,57 m, skok co 50 cm. ofiar. 66.75, franco wagon stacji gran. pol.-niem. Krzyż. Stemple kopalniane, śred. w czubie od ca 8 cm, dług. według listy kupującego, ofiar. 15,25, franco wagon stacja graniczna pol.-niem. Sosnowe szczapy opałowe, zeszłoroczne, okorowane, żądano 220 za 10 ton, franco wagon stacja załad. okol. Tarnobrzegu.

——oo——

MIEJSKI TEATR WIELKI

Środa, 23-go b. m.

Początek o godz. 7·30 wieczorem.

„NOC ANTONJI“

komedja w 3 aktach, 4 odsłonach przez Melchiora Lengyela. Tłómaczenie Jadwigi Migowej

O S O B Y:

Wincenty Fanczy	Kalinowski
Antonja, jego żona	Barwińska
Piri	Galicka
Bela Kowaszy	Szosland
Reginald Barker, kapitan ang.	Kwiatkowski
Gyuri Tomasy, praktykant rol.	Milski
Lia	Szczęsna
Marosza	Jankowska
Todor	Hebenstreit
Starszy kelner	Bojanowski
Kelner Pista	Przystawski
Agent giełdowy	Fertner
Jego żona	Rowińska
Imre, prymas cyganów	* * *
Kucharka	Rybicka
Julka, pokojówka	Hierowska
Woźnica	Kopczyński

Pierwszy i trzeci akt rozgrywa się przed dworem Fanczych, drugi akt w eleganckiej restauracji hotelowej w Peszcie.

Kierownik literacki: Józef Jedlicz.
Nowe dekoracje: Z. Balka.
Reżyser: Juljan Dobrzański

—o—

TEATR NOWOŚCI.

Środa, dnia 23. września 1925 r.

LYZISTRATA

Operetka w 3 aktach Pawła Linckiego, przekład W. Rapackiego (syna)

OSOBY:

Temistokles, jenerał armji ateńskiej —	Tatrzański
Lyzistrata, jego żona —	Grabowska
Chryzis —	Skringerówna
Bacchis —	Rylska
Plantias, mąż Chryzis	Sowiński
Nikias, mąż Bacchis —	Schmidt
Leonidas, oficer spartański, jeniec —	Kuligowski
Jacentias, jego służący	Kowalski
Poligamia —	Kasprowiczowa
Melissa, markietanka	Poleska
Eros —	Jaworska
Trębacz —	* * *
Pierwsza atenki	* * *
Druga atenki	* * *

Wojsko ateńskie

Tańce i ewolucje układu Stanisława Faliszewskiego, baletmistrza teatrów miejsk. W akcie III-cim Żywe posągi odtańczą: E. Bogusiewicz, K. Brzezówna, I. Górska, J. Łozińska, H. Mirecka, K. i M. Pasternakówna, J. Pitołajówna, M. Wojciechowska i Zygmunt Patkowski.

Dyrektor: Henryk Barwiński. Kierownik literacki: Józef Jedlicz. Kapelmistrz: Tadeusz Seredyński. Reżyser: Filip Kuligowski.

Zewsząd i o wszystkiem.

Fortuny pisarzy angielskich. — Za głowę Abd - el - Korima. — Cielęta szoferami. — Drobnostka z Paryża.

Lwów, 23 września.

Ludziom pióra doskonale się żyje w... Anglji. **Pisarze angielscy** potrafią siebie cenić i nie będąc zbytnio oddalonymi od życia, **zostawiają nieprzeciętne majątki.** Jedno z pism angielskich zapoznaje nas z fortuną głośnych pisarzy Albionu.

A więc w tych dniach ukończono **obliczanie majątku, pozostawionego przez wziętego powieściopisarza angielskiego, Ridera Haggarda;** pozostawił on **1,357.965 franków.**

Cyfra ta nie jest jeszcze największą, jaką osiągnęli pisarze angielscy. K. Dickens zostawił 2 miljony; K. Garwice — 1,775.000; Antoni Treloppe — 1,750.000; miss Braddon — 1,498.000 fr., a K. Meredith, gdy umarł, pozostawił w spadku 800.000 franków.

Sumy dość znaczne, jeżeli się weźmie pod uwagę nędzę, wogóle, ludzi piszących i wypruwających z siebie wszystko, co najlepsze, dla niewdzięcznej społeczności.

Trochę mniej od spadku ostatniego z wymienionych przez nas pisarzy, **naznaczył sułtan marokkański, jako nagrodę za głowę nieugiętego wodza Riffenów — Abd - el - Korima** i jego brata.

Mianowicie, kto dostarczy sułtanowi Marokka głowę Abd - el - Korima, ten otrzyma **w nagrodę 500 tysięcy franków.**

Wyznaczenie takiej nagrody za głowę wodza Riffenów dosadnie charakteryzuje **zaciętość walki w Marokku.**

Francuzi zabierają się teraz do generalnego ataku, pewni, że Riffenom zabraknie zboża i żywności, mimo uprowadzenia z zajętych przez nich poprzednio terenów, olbrzymich stad bydła.

Na temat bydła coś się przypomina. Istnieje powiedzenie: „Patrzy **jak cielę na malowane wrota".**

Uważam, że powiedzenie to uszczypliwie dotykające cielęta, **nie powinno mieć już zastosowania.** I cielęta potrafią zdobyć się na czyn heroiczny.

W pobliżu Sensak (?) cielęta ocierając się o maszynę, puściły w ruch automobil. Przewróciwszy kilka sztuk bezmyślnych zwierząt, automobil, pędząc ze wzrastającą szybkością, **wpadł do rowu.**

Taki koniec miał **„heroizm" cieląt** dzięki Bogu, że poza cielętami nikomu on na złe nie wyszedł.

Tutaj aż się doprasza pod pióro **porównanie cieląt z magistratami.**

Oh, niema świat szczęścia do magistratów.

W Paryżu, autobusy, tramwaje i metra, wskutek podwyżki ceny przejazdu **były bojkotowane przez** publiczność paryską. **Publiczność wygrała.** Wobec tego uporu Paryżan, jeden z członków magistratu tamtejszego złożył wniosek, aby **ruch tych środków komunikacji — ograniczyć do g. 8 wieczorem.**

„Wniosek jest bezsensowny — pisze „Matin" — ale bądź co bądź, będzie dyskutowany na plenum rady miejskiej".

Nietylko we Lwowie jest źle.

W. P.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar" 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 4 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenie zagraniczne o 50% drożej.

Nakładem Nowej Spółki Wydawniczej. Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński.
Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19. pod zarz. Z Kiełbusiewicza.